

Nr 44.

Ankom till riksdagens kansli den 11 maj kl. 3 e m

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pensionsförbättring för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare vid armén och marinen jämte en i ämnet väckt motion.

I punkt 28 under elfte huvudtiteln av den till innevarande års riksdag avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under tiden 1 januari—30 juni 1923 hade Kungl. Maj:t föreslagit, att riksdagen måtte *dels* till beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid armén i enlighet med de i kungörelsen den 20 augusti 1919 angivna grunder å *extra* stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 400,000 kronor, *dels ock* förklara, att Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, underordnad myndighet må i enlighet med nyssnämnda grunder tilldela personal, som under tiden 1 januari—30 juni 1923 avgår från tjänsten, pensionsförbättring att utgå under pensionstagarens återstående livstid.

Vidare hade Kungl. Maj:t i punkt 47 under elfte huvudtiteln av berörda proposition föreslagit, att riksdagen måtte *dels* till beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid marinen i enlighet med de i kungörelsen den 29 augusti 1919 angivna grunder å *extra* stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 90,000 kronor, *dels ock* förklara, att Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, underordnad myndighet må i enlighet med nyssnämnda grunder tilldela personal, som under tiden 1 januari—30 juni 1923 avgår från tjänsten, pensionsförbättring att utgå under pensionstagarens återstående livstid.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 10 mars 1922 dagtecknad proposition nr 171, som hänvisats till bankoutskottets förberedande behandling, under åberopande av propositionen

bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels godkänna ett vid propositionen fogat förslag till kungörelse med grunder för pensionsförbättring åt officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare vid armén och marinen;

dels förklara, att Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, underordnad myndighet må i enlighet med de i nyssnämnda förslag till kungörelse angivna grunder tilldela personal, som under tiden 1 januari 1922—30 juni 1923 avgått eller avgår från tjänsten, pensionsförbättring att utgå under pensionstagarens återstående livstid;

dels medgiva, att de till beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid armén respektive marinen i enlighet med kungörelserna den 20 och den 29 augusti 1919 å extra stat för år 1922 under elfte huvudtiteln anvisade förslagsanslag må disponeras jämväl för utbetalande av pensionsförbättring enligt de i förenämnda förslag till kungörelse angivna grunder;

dels ock å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 under elfte huvudtiteln anvisa

till bestridande av kostnaderna för pensionsförbättring för viss personal vid armén ett förslagsanslag av 400,000 kronor, samt

till bestridande av kostnaderna för pensionsförbättring för viss personal vid marinen ett förslagsanslag av 90,000 kronor.

Berörda förslag till kungörelse är av följande lydelse:

Förslag

till

Kungörelse

med grunder för pensionsförbättring åt officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare vid armén och marinen.

Härigenom förordnas som följer:

§ 1.

Beställningshavare, vilka vid avgång ur tjänst äro i åtnjutande av lön enligt avlöningsreglementet för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid armén och marinen den 29 juni 1921 (nr 388), äga efter avgången att med de undantag och enligt de särskilda bestämmelser, som här nedan stadgas, uppbara pensionsförbättring med sådana belopp, att summan av pension,

fyllnadspension och pensionsförbättring uppgår till följande belopp för helt år räknat, nämligen för den, som vid avgången åtnjöt lön i

1. lönegraden å löneplanen för officerare	1,600	kronor
2. » » » » »	2,580	»
3. » » » » »	3,990	»
4. » » » » »	4,700	»
5. » » » » »	4,950	»
6. » » » » »	6,250	»
7. » » » » »	6,880	»
8. » » » » »	7,500	»
1. lönegraden å löneplanen för underofficerare	1,620	»
2. » » » » »	1,910	»
3. » » » » »	2,250	»
4. » » » » »	2,580	»
1. lönegraden å löneplanen för civilmilitär personal m. fl.	1,610	»
2. » » » » » » »	1,880	»
3. » » » » » » »	2,010	»
4. » » » » » » »	2,310	»
5. » » » » » » »	2,450	»
6. » » » » » » »	3,000	»
7. » » » » » » »	3,050	»
8. » » » » » » »	3,100	»
9. » » » » » » »	3,990	»
10. » » » » » » »	4,200	»
11. » » » » » » »	4,700	»
12. » » » » » » »	5,000	»
13. » » » » » » »	5,300	»
14. » » » » » » »	6,000	»
15. » » » » » » »	6,250	»
16. » » » » » » »	7,500	»

§ 2.

1. Pensionsförbättring tillkommer endast den, som vid avgång efter uppnådd åldersgräns är berättigad till såväl pension som fyllnadspension; dock att den, som åtnjuter lön på rikets stat eller pension från andra allmänna medel än dem, som äro anvisade för arméns pensionering eller för pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar, och av sådan anledning har att vidkännas minskning i pension eller fyllnadspension, äger uppbära honom eljest tillkommande pensionsförbättring oavkortad.

2. Marinöverintendent, förste marinintendent, marinintendent av 1. och 2. graden samt marinunderintendent äga vid avgång uppbära pensionsförbättring endast, om avgången sker efter uppnående av det för erhållande av full pension och fyllnadspension stadgade antalet levnads- och tjänstår.

§ 3.

Den, som avgått med pension och fyllnadspension, vilkas sammanlagda belopp avpassats efter lägre tjänstegrad än den, han vid avgången innehade, äger åtnjuta den pensionsförbättring, som skolat tillkomma honom, därest han uppburit lön i den lönegrad, vartill den lägre tjänstegraden är att hänföra.

§ 4.

Den, som avgått efter ingången av år 1922, innan denna kungörelse trätt i kraft, äger likväl åtnjuta pensionsförbättring enligt dessa bestämmelser räknat från den tidpunkt, då pensionen tillträdde.

§ 5.

Pensionsförbättringen till- och frånträdes samt utbetalas i samma ordning som fyllnadspension.

Denna kungörelse träder i kraft dagen efter den, då kungörelsen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Föreliggande förslag avser att i anslutning till den nyligen genomförda provisoriska löneregleringen för arméns och marinens personal åvägabringa en jämkning i gällande bestämmelser rörande pensionsförbättring för nämnda personal i syfte att vinna en provisorisk lösning av omförmälda befattningshavares pensionsfråga i avvaktan på en förestående definitiv pensionsreglering. Kungl. Maj:ts framställning överensstämmer med det förslag i ämnet, som efter Kungl. Maj:ts uppdrag utarbetats av 1921 års pensionskommitté.

Över kommitténs förslag hava yttranden avgivits av *direktionerna över arméns och flottans pensionskassor, arméförvaltningens civila departement, marinförvaltningen* samt statskontoret. Av dessa myndigheter har

direktionen över arméns pensionskassa, med vilken marinförvaltningen instämt, föreslagit en allmän förhöjning av den utav kommittén ifrågasatta pensionsförbättringen, gående ut på att den sammanlagda pensionsförmånen i regel skulle utgöra 60 procent av lönen å billigaste ortsgrupp i vederbörlig lönegrads högsta löneklass.

Beträffande utredningen i övrigt får utskottet hänvisa till propositionen.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Laurén* jämte fyra av kammarens övriga ledamöter väckt motion nr 270, däri motionärerna hemställt, att 1 § i den av Kungl. Maj:t föreslagna kungörelsen måtte erhålla den lydelse, direktionen över arméns pensionskassa föreslagit, och att det för pensionsförbättringen begärda anslaget för första halvåret 1923 måtte höjas med erforderligt belopp.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Motion
II: 270.

Såsom i statsrådsprotokollet framhållits, har den nyligen beslutade löneregleringen för arméns och marinens befattningshavare icke erhållit karaktären av en definitiv reglering av avlöningsförhållandena, utan det för denna personal gällande avlöningsreglementet har i avvaktan på försvarsrevisionens resultat endast provisoriskt antagits för ett år i sänder. Då en definitiv omreglering av den militära personalens pensionsförhållanden givetvis icke kan företagas, förrän det nya lönesystemet blivit slutgiltigt antaget, torde den avgående personalen allt fortfarande böra beredas pensionsförbättring.

Det förslag, som i sådant avseende nu framlagts, innebär vissa utav det nya avlöningssystemet föranledda jämkningar i hittills gällande grunder för ifrågavarande pensionsförbättring. De föreslagna pensionsbeloppen hava tillmätts med en viss försiktighet för att icke föregripa den pågående utredningen angående ett definitivt ordnande av den militära personalens pensionsförhållanden; och har departementschefen på denna grund icke ansett sig kunna biträda det förslag om höjning av pensionsbeloppen, som framlagts av direktionen över arméns pensionskassa.

Detta förslag har upptagits i den av herr *Laurén* m. fl. i ämnet väckta motionen, i vilken som nämnt hemställts, att § 1 i den föreslagna kungörelsen måtte erhålla den avfattning, som av nämnda direktion förordats. På de skäl, som anförts av 1921 års pensionskommitté och av statskontoret, har utskottet icke ansett sig kunna biträda motionärernas för-

Utskottet.

slag. I likhet med statskontoret vill utskottet särskilt framhålla, att efter 1922 års löner avpassade pensionsbelopp icke synas böra fastställas annat än i samband med en väsentlig höjning av befattningshavarnas pensionsavgifter.

Den ökning av kostnaderna för pensionsförbättringen, som skulle bliva en följd av de nya grundernas tillämpning, har i propositionen beräknats icke behöva föranleda vare sig någon förstärkning av de för år 1922 för ändamålet anvisade medlen eller någon höjning av de för första halvåret 1923 äskade anslagsbeloppen.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, med avslag å förevarande motion II: 270, må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 11 maj 1922.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Närvarande: Se anteckning å utlåtande nr 43.
